EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

October 2022 | HR

Pogled s lokalne razine – 3. sezona, 21. epizoda – Nagrade za ekološku proizvodnju i stanje ekološke hrane u Europi

Povodom dodjele prve Nagrade EU-a za ekološku proizvodnju, ova je epizoda posvećena ekološkom uzgoju, ekološkoj proizvodnji i ekološkoj prehrani. Nagradu je u rujnu 2022. dobilo osam europskih organizacija koje su pokazale izvrsnost duž cijelog lanca proizvodnje ekološke hrane: od najboljeg ekološkog poljoprivrednog gospodarstva i regije do najboljeg ekološkog MSP-a i restorana. Koji su izgledi za to da EU do 2030. postigne cilj korištenja 25 % poljoprivrednog zemljišta za ekološku poljoprivredu? Doprinosi li ekološka hrana sigurnosti opskrbe hranom i cjenovnoj pristupačnosti hrane u vrijeme energetske krize i krize cijena? Ako da, kako? To su neka od pitanja koja smo postavili našim gostima **Peteru Schmidtu** (EGSO), **Alexanderu Wugku** (Lilla Bjers), **Michelu Pâqueu** (Ferme à l'Arbre), **Jörgu Daunkeu** (J. Kinski) i **Eddyju Waxu** (POLITICO Europe). (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- IT

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

UREDNIŠTVO

Uvodnik

Drage čitateljice, dragi čitatelji,

želio bih iskoristiti ovu platformu da vam skrenem pažnju na dvije nadolazeće inicijative EGSO-a koje se bave najvećim izazovima današnjeg svijeta: klimatskom krizom i ratom u Ukrajini.

Godišnji sastanak **Konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (COP 27)** održat će se od 6. do 18. studenoga u Šarm El-Šeiku u Egiptu. Ulozi su veći nego ikada jer su ekstremni vremenski uvjeti, koje su modeli klimatskih promjena dugo predviđali i koji uzrokuju golema razaranja i strašnu patnju u cijelom svijetu, pojačali potrebu za hitnijim djelovanjem. Dok se svjetski čelnici i čelnice pripremaju za sastanak na kojem će ponovno pokušati postići dogovor kojim bi se svijet mogao spasiti s ruba klimatske katastrofe, EGSO će ovaj tjedan glasati o rezoluciji koja im je upućena. U toj se rezoluciji poziva na hrabre odluke o glavnim pitanjima o kojima će se raspravljati: financiranju borbe protiv klimatskih promjena, prilagodbi, gubicima i šteti te poduzimanju ambicioznijih mjera, a uvažava se i činjenica da svi sektori imaju ulogu u tom procesu. U EGSO-u smo posljednjih godina zauzeli čvrste stavove o svim tim elementima. Glas socijalnih partnera i organizacija civilnog društva glasan je i jasan.
Ključno je klimatsku krizu prepoznati kao hitno pitanje jer posljedice klimatskih promjena utječu na društvo, građane, gospodarstvo i socijalnu stabilnost. To nije samo pitanje okoliša, već i

egzistencijalna prijetnja. Pozivam vas i vaše organizacije da doprinesete širenju poruke naše rezolucije kako bi se glas europskog civilnog društva čuo sve do Šarm El-Šeika.

Nadalje, 24. i 25. studenoga EGSO će biti domaćin trostruke rasprave u Zagrebu u Hrvatskoj o **ratu u Ukrajini i njegovim posljedicama za EU**, pri čemu će se postaviti tri ključna pitanja: kako će rat i novi status Ukrajine kao zemlje kandidatkinje utjecati na proširenje EU-a i izglede za dugogodišnje zemlje kandidatkinje? Kako će rat utjecati na europske odluke u području energije i put prema ugljičnoj neutralnosti s obzirom na visok porast cijena energije, koji je izrazito štetan za gospodarstvo i koji stavlja na kušnju odlučnost naših zemalja u zelenoj tranziciji? Komunikacija ima ključnu ulogu u ovom ratu: tko pobjeđuje, koji je novi razvoj događaja i kako se Europa nosi s još jednim valom dezinformacija?

Ove će godine istaknuti stručnjaci, stručnjakinje i utjecajne osobe podijeliti svoja razmišljanja i raspravljati s organizacijama civilnog društva koje se nose s posljedicama rata, bilo da je riječ o poslodavcima čija su poduzeća pod pritiskom zbog visokih računa za energiju, radnicima koji jedva uspijevaju zagrijati svoje domove i spojiti kraj s krajem ili aktivistima koji prihvaćaju veliki priljev izbjeglica. Vrlo je vjerojatno da se i vaša organizacija suočava s tim problemima pa biste možda željeli sudjelovati u ovom događanju na internetu. Slobodno nam se pridružite u raspravi i zajedno s nama podržite kulturu konstruktivnog dijaloga i provjerenih informacija koja je poljuljana u ovim teškim vremenima

Stoga, posjetite našu stranicu!

Cillian Lohan
potpredsjednik EGSO-a za komunikaciju

KALENDAR

26. i 27. listopada 2022., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

6. do 18. studenoga 2022., Sharm El-Sheikh

EGSO na konferenciji COP 27

24. i 25. studenoga 2022., Zagreb

Seminar „Povezivanje EU-a“

U ŽIŽI

U ovoj nas rubrici članovi i članice Odbora informiraju o temama od posebnog interesa za njih, o temama koje su u središtu njihovih aktivnosti. Europski parlament od 24. do 30. listopada treći put od 2017. organizira Europski tjedan rodne ravnopravnosti. Ta je tema prioritet za EU u cjelini, a posebno za Odbor, koji se zalaže za jednaka prava.

Maria Nikolopoulou, predsjednica EGSO-ove Skupine za ravnopravnost, objašnjava koji elementi povezuju te dvije institucije, kako se Odbor želi uključiti u taj projekt, kojim je pitanjima potrebno posvetiti najveću pozornost te koje će konkretne mjere EGSO provesti tijekom Tjedna rodne ravnopravnosti.

MARIA NIKOLOPOULOU: EUROPSKI TJEDAN RODNE RAVNOPRAVNOSTI U EGSO-U

Već drugu godinu zaredom, u suradnji s Europskim parlamentom, EGSO pokreće Europski tjedan rodne ravnopravnosti. Ideja iza te inicijative jest uključivanje rodne perspektive u rasprave u okviru našeg svakodnevnog rada.

EGSO je odlučio organizirati niz događanja tijekom sastanaka svojih stručnih skupina i Savjetodavnog odbora za industrijske promjene (CCMI) u listopadu i studenome. Usto, na listopadskom plenarnom zasjedanju koje će se održati tijekom Tjedna rodne ravnopravnosti, EGSO će održati raspravu sa zastupnicom u Europskom parlamentu i njegovom potpredsjednicom **Evelyn Regner**, koja je odgovorna za taj projekt u Parlamentu.

EGSO je prihvatio tu inicijativu i nadam se da ćemo s njome moći nastaviti dokle god je to potrebno kako bi se podigla svijest o činjenici da, iako napredujemo prema istinskoj ravnopravnosti muškaraca i žena, taj napredak nije dovoljno brz niti dovoljno konsolidiran. Naše se društvo jasno pozicioniralo protiv nejednakosti, diskriminacije i nasilja nad ženama. Većina svjesno i javno brani i poštuje prava žena. Nažalost, određeni stavovi i glasovi toliko su duboko ukorijenjeni da neki pojedinci nesvjesno upadaju u zamku te ih preuzimaju i šire, dok to drugi rade namjerno kako bi spriječili društvene promjene.

Nadležnosti stručnih skupina EGSO-a pružaju nam priliku da ističemo položaj žena u brojnim kontekstima, od onih u kojima pretežno dominiraju muškarci do onih u kojima su najzastupljenije žene. Rodna ravnopravnost nije „ženska stvar”. Ona je preduvjet za izgradnju pravednih, otpornih i prosperitetnih društava. Zato je važno da žene i muškarci zajedno koračaju u tom smjeru i time pokažu uzajamno poštovanje i potporu.

Maria Nikolopoulou, članica EGSO-a i predsjednica Skupine za ravnopravnost

---

ZAMISLITE UKRAJINU...

U rubrici „Zamislite Ukrajinu” objavljujemo fotografije koje prikazuju rat u Ukrajini i njegove posljedice. Često je riječ o svjedočanstvima novinara jer oni mogu ići onamo kamo mi ne možemo kako bi zabilježili događaje i spasili ih od zaborava.

Ovu je fotografiju snimila, odabrala i komentirala **Jowita Kiwnik Pargana**, poljska novinarka i dopisnica EU-a, koja je autorica brojnih izvještaja iz Ukrajine.

Dok biram ovu fotografiju, Rusi ispaljuju rakete na Kijiv, Lavov, Dnipro, Harkiv i Zaporižju. Putin se time osvećuje za Krimski most, čime ova fotografija nažalost opet postaje aktualna. Tu su noć sirene počele odjekivati u 2 sata ujutro. Oleksij Kolomjec, biatlonac i bivši olimpijac iz doba Sovjetskog Saveza koji je trčao s olimpijskom bakljom na Olimpijskim igrama 1980. u Moskvi, probudio je svoju obitelj. Otrčali su u sklonište koje je Oleksij uredio u podrumu svoje kuće. Tamo je donio tepihe, pokrivače, poplune, vreće za spavanje i zalihu hrane te je sakrio oružje pod madracem. Oleksijeva supruga Ljudmila i njezin unuk zaspali su sklupčani na kauču. Oleksij je držao stražu u prizemlju. Nakon sat vremena, čuo se znak za prestanak opasnosti. Ujutro su se opet oglasile sirene pa su, kao toliko puta posljednjih dana, Oleksij i njegova obitelj doručkovali u podrumu. Od 24. veljače skloništa od zračnih napada svakodnevna su realnost za Ukrajince. Mnoge stanice podzemne željeznice i podrumi bolnica, kazališta i škola pretvoreni su u skloništa. Neki Ukrajinci, poput Oleksija, uredili su skloništa u podrumima svojih kuća.

Jowita Kiwnik Pargana, poljska novinarka, dopisnica Deutsche Wellea u Bruxellesu, autorica brojnih izvještaja iz okupirane Ukrajine.

„PITANJE ZA...”

„Pitanje za...”

U rubrici „Pitanje za...” članove i članice EGSO-a pozivamo da objasne zašto je predloženo mišljenje važno za europsko zakonodavstvo sa stajališta organiziranog civilnog društva. Ovoga smo puta razgovarali s Tomaszom Wróblewskim, autorom mišljenja o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja (SLAPP).

EGSO: *Vi ste izvjestitelj za mišljenje SOC/734 „Inicijativa protiv zlouporabe sudskih postupaka protiv novinara i branitelja prava”.*

Neuobičajena kratica SLAPP odnosi se na strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja u demokratskoj raspravi. Takve tužbe narušavaju slobodu izražavanja, posebno za istraživačke novinare, jer dovode do pravosudnog zastrašivanja i uznemiravanja. Kako bi se to suzbilo, Europska komisija izradila je prijedlog direktive EU-a o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja. Kako EGSO ocjenjuje taj prijedlog i što će osigurati njegovu učinkovitost?

Tomasz Wroblewski: Što je strateška tužba protiv javnog sudjelovanja i kako se od nje obraniti?

Sloboda izražavanja i sloboda javne rasprave temelj su modernih demokracija. Mogućnost pružanja informacija, izražavanja mišljenja i predstavljanja stajališta ključna je za razvoj informiranog civilnog društva. Te temeljne vrijednosti polazišna su točka mjera za sprečavanje strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja.

Uporaba pravnih i pravosudnih institucija za uznemiravanje i zastrašivanje novinara, društvenih aktivista, boraca za ljudska prava, zviždača i običnih građana koji se bave pitanjima od javnog interesa porasla je posljednjih godina. EGSO stoga pozdravlja inicijativu Komisije za pružanje odgovarajućih alata za obranu od instrumentalizacije pravosuđa koja ograničava protok informacija i prilike za iznošenje mišljenja i stajališta.

Mehanizmi koje je predložila Komisija vrlo su prikladni, međutim za sveobuhvatno rješavanje problema valjalo bi razmotriti proširenje popisa mehanizama. Budući da je predviđena direktiva prekogranične prirode, pojedinačne zemlje trebaju istovremeno provesti reviziju postojećih pravnih mjera i primijeniti nacionalna rješenja koja i na toj razini pružaju odgovarajuću zaštitu od strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja.

Također, ne smijemo zaboraviti iznimno važno pitanje odgovarajućeg informiranja. Svijest o prijetnji koju predstavljaju strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja te o mogućnostima obrane koje nude direktiva i nacionalno zakonodavstvo trebalo bi podići kako među pravnim stručnjacima, tako i među sudionicima javne rasprave.

Tomasz Wróblewski član je EGSO-a.

POGODITE TKO NAM JE U GOSTIMA...

Goš?a iznena?enja

U rubrici „Gošća iznenađenja“ objavljujemo mišljenja i komentare ljudi čije stavove, djelovanje i angažman vrijedi istaknuti i podijeliti s javnošću. U ovom izdanju donosimo vam članak Jowite Kiwnik-Pargana, poljske novinarke i dopisnice za Europsku uniju.

Poljska novinarka **Jowita Kiwnik-Pargana** završila je Poljsku školu reportaže i radila je za Gazetu Wyborczu i Poljsku novinsku agenciju. Već nekoliko godina kao akreditirana dopisnica za Europsku uniju radi u poljskoj redakciji Deutsche Wellea u Bruxellesu. Napisala je brojne članke o socijalnim temama, kulturi i međunarodnim poslovima. Od veljače 2022. redovito odlazi u Ukrajinu da bi dokumentirala događaje povezane s ratom i izvješćivala o životima Ukrajinaca i Ukrajinki.

Jowita Kiwnik-Pargana: Moji ukrajinski heroji

Počelo je na granici. Nedugo nakon izbijanja rata u Ukrajini otišla sam na granični prijelaz. Još nisam išla službeno, već sam nosila humanitarnu pomoć. Preko granice su se slijevale gomile ljudi, većinom žena i djece, kojima su svi planovi preko noći postali prošlost.

Upoznala sam žene koje su svu svoju imovinu spakirale u jedan ruksak i desecima kilometara pješačile do granice, gurajući pred sobom kolica s djecom. Muževe i sinove ostavile su za sobom, u domovini. Nisu znale gdje će prespavati ni tko će se za njih pobrinuti.

Ubrzo nakon toga otišla sam u Ukrajinu, ovaj put kao novinarka, da posvjedočim tome kako rat korjenito mijenja ljudske živote.

Čula sam priču Inne iz Mariupolja, koja se tri tjedna skrivala u podrumu i gledala tijela svojih susjeda kako leže na cesti, ali ih nije mogla sahraniti jer su posvuda još uvijek padale granate.

Petro, isto iz Mariupolja, ispričao mi je kako je u rebrima radijatora od lijevanog željeza tražio vodu za piće.

Osamdesetdvogodišnja Halina, u ratu prepuštena sama sebi, ispričala mi je sljedeće: “Spazila sam jednu staricu. Prišla sam joj i vidjela da plače. Rekla sam joj da prestane plakati, da ću ići s njom gdjegod bude išla i da je neću napustiti.“

Sjećam se kako su mi ukrajinska djeca opisivala što za njih znači rat. Petogodišnja Alisa znala je da se ljude u ratu ubija. Dvanaestogodišnja Ženja samouvjereno je izjavila da Putin nije predsjednik već diktator.

Čula sam i priču o djevojčici koju je surogat majka napustila čim se rodila, a biološki roditelji nikad nisu došli po nju.

Dugačak je popis heroja iz mojih reportaža, a iza svakog imena stoji ratom obilježena priča. Nije lako slušati te priče, ali ovo je vrijeme kada moramo znati kontrolirati

svoje emocije. Nismo tu da plačemo zajedno s našim herojima, već da saslušamo njihove priče. Za suze će biti vremena kasnije, kod kuće, kad obavimo posao.

Ukrajinci i Ukrajinke žele pričati. Žele pričati o strahotama koje čine Rusi i opovrgnuti ruske dezinformacije da Ukrajinci lažu o napadima i međusobno se ubijaju.

Naš je zadatak kao novinara da svijetu kažemo što se zaista događa u Ukrajini.

NOVOSTI IZ EGSO-A

EGSO u raspravi pozdravio ?injenicu da se u predstoje?im mjerama EU-a daje prioritet MSP-ovima

U raspravi o izazovima i izgledima za MSP-ove u EU-u koju je organizirao EGSO sudionici su pozdravili mjere najavljene u govoru o stanju Unije i raspravljali o prijedlozima EGSO-a za olakšavanje prijenosa poslovanja uslijed zabrinutosti zbog sve većeg broja takvih prijenosa.

Na plenarnom zasjedanju EGSO-a 22. rujna održana je rasprava naslovljena „**Mala i srednja poduzeća u Europi – izazovi i perspektive**”. U raspravi su sudjelovali belgijski ministar nadležan za MSP-ove **David Clarinval**, konfederalna tajnica Europske konfederacije sindikata **Isabelle Schömann** i glavna tajnica organizacije SMEunited **Véronique Willems**. U okviru rasprave predstavljeno je izvješće EGSO-a o prijenosima poslovanja u EU-u.

Clarinval je predstavio neujednačenu situaciju s kojom se suočavaju belgijski MSP-ovi. Ukazao je na prednosti kao što su digitalizacija, inovacije, pristup financiranju, ali i na slabosti kao što su manjak kvalificirane radne snage, automatska indeksacija plaća i zakašnjela plaćanja. „Jedinstveno tržište ključno je za ta poduzeća”, rekao je. „Međutim, ono nije uvijek savršeno, a u mnogim bi se slučajevima odluke o energetskim pitanjima čak i sada mogle donositi na nacionalnoj razini.” Zatim je opisao mjere koje su belgijska tijela uvela kako bi pomogla poduzećima u suočavanju s energetskom krizom, uz naglasak na mehanizme fleksibilnosti plaćanja.

Schömann je potvrdila da je u ovim teškim vremenima dobro podupirati MSP-ove i pritom revidirati pravila o državnim potporama i politiku tržišnog natjecanja. Dobro je ulagati u obrazovanje, usavršavanje i prekvalifikaciju kako bi se poduzećima pomoglo u zelenoj i digitalnoj tranziciji, no bilo bi pogrešno da poduzeća i MSP-ovi promatraju socijalnu dimenziju usporedne tranzicije samo kroz prizmu vještina. Isto tako, s obzirom na nedavne krize, „neprihvatljivo je da poduzeća, neovisno o njihovoj veličini, imaju pristup javnom novcu bez ikakvih uvjeta. Potrebni su socijalni uvjeti kako bi se očuvala radna mjesta – kvalitetna radna mjesta”, izjavila je, „što uključuje i djelotvorno demokratsko funkcioniranje na radnom mjestu putem informiranja radnika i savjetovanja s njima. Poduzeća nisu jedina koja se suočavaju s problemom predviđanja promjena. Ako želimo da svi prihvate mjere koje su na snazi, trebaju to pitanje rješavati zajedno

s radnicima.”

Willems je pozdravila nove mjere najavljene u govoru predsjednice Komisije o stanju Unije, posebno gornje granice prihoda za proizvođače električne energije i paket pomoći za MSP-ove kojima je pomoć potrebna, a prije svega Direktivu o kašnjenju u plaćanju, jer „jednostavno nije pravedno da je svaki četvrti stečajni postupak uzrokovan neplaćanjem računa na vrijeme. Komisija je u ovom mandatu pokrenula brojne inicijative koje će utjecati na MSP-ove. Međutim, još ne bismo mogli reći da je riječ o povoljnom pravnom okviru”, rekla je i istaknula elemente koji, prema mišljenju njezine organizacije, nedostaju, a posebno potrebu da test za MSP-ove postane učinkovitiji te da se smanji regulatorno opterećenje – pristup prema načelu „jedan za jedan” nije dovoljan. Potreban nam je pristup prema načelu ‚jedan za više’”, naglasila je. (dm)

EGSO poziva na uvo?enje ocjene u?inka EU-a iz perspektive mladih za sve budu?e zakonodavstvo

EGSO je na rujanskom plenarnom zasjedanju usvojio samoinicijativno mišljenje „Ocjena učinka EU-a iz perspektive mladih”. Mladi već godina traže da se u postupcima donošenja odluka u obzir uzme njihovo mišljenje. Ovim mišljenje EGSO postaje prvo tijelo EU-a koje je poduprlo njihov poziv na uspostavu mehanizma ocjene učinka budućeg zakonodavstva na mlade.

Odbor tvrdi da bi u oblikovanje politika trebalo uključiti mlade kako bi Europska godina mladih za sobom ostavila dugotrajne rezultate i ostavštinu koja će se održati.

„Upravo mladi traže ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih”, uvjerena je izvjestiteljica EGSO-a za mišljenje **Katrīna Leitāne**. „Ako želimo unaprijediti propise i politike, moramo uvesti ocjenu učinka EU-a iz perspektive mladih: to bi trebao biti analitički instrument ocjene učinka koji bi jamčio da nijedna politika neće proizvesti negativan učinak na mlade i na buduće generacije, što se može postići sadržajnim radom s mladim ljudima i osmišljavanjem mjera ublažavanja.”

EGSO podsjeća da Europska komisija upućuje na ovu ocjenu učinka u svom priopćenju o ishodu Konferencije o budućnosti Europe. Međutim naglašava da prijedlog Komisije nije na visini ciljeva utvrđenih u izvornom prijedlogu jer mu nedostaje sadržajni dijalog s organizacijama mladih i stručnjacima i jer sustavno, u svim politikama, ne uzima u obzir dugoročne utjecaje politika na buduće generacije.

EGSO također poziva na tješnju međuinstitucionalnu suradnju kako bi se uskladile postojeće uspješno provedene inicijative kao što su dijalog EU-a s mladima, „Tvoja Europa, tvoje mišljenje” i Europski skup mladih. Osim toga, Odbor iznosi više prijedloga za poticanje sudjelovanja mladih unutar samog EGSO-a, a razmotrit će na koje bi se načine koncept ocjene učinka EU-a iz perspektive mladih mogao uključiti u njegov rad. (gb)

Fond za klimatsku prilagodbu za brzi odgovor na krize

U svojem samoinicijativnom mišljenju EGSO predlaže osnivanje fonda za klimatsku prilagodbu kako bi se osigurao brz odgovor na nove klimatske i energetske krize. Fondom za klimatsku prilagodbu dopunile bi se postojeće politike EU-a i osigurala djelotvornija upotreba postojećih sredstava.

Fond solidarnosti EU-a od 2002. pruža sveobuhvatnu potporu državama članicama. Međutim, godišnji proračun Fonda u iznosu od 500 milijuna EUR nije primjerice dovoljan za pokrivanje troškova štete prouzročene prirodnim katastrofama u 2021. Procjenjuje se da su u zapadnoj Europi poplave prouzročile štetu u vrijednosti od 38 milijardi EUR.

Izvjestitelj **Ioannis Vardakastanis**: „želimo da Fond za klimatsku prilagodbu bude pouzdan mehanizam financiranja koji nam, uz pomoć postojećih fondova EU-a, omogućava pružanje brzog odgovora na hitne situacije kao i u obnovi pogođenih zajednica. Radi se o ambicioznom planu obnove i zaštite područja pogođenih gorućim klimatskim, energetskim i okolišnim krizama."

Osim toga, prilikom izrade proračuna višegodišnjeg financijskog okvira EU-a za razdoblje 2021. – 2027. i plana oporavka NextGenerationEU nitko nije mogao predvidjeti aktualnu energetsku krizu. Fond za klimatsku prilagodbu omogućio bi učinkovitiji odgovor na potrebu za hitnim ulaganjima u alternativne izvore energije, od onog koji omogućuju postojeći mehanizmi. To je posebno važno sada jer mnogi građani ne mogu podmiriti svoje račune za plin ili električnu energiju.

„Nismo pripremljeni za odgovor na hitne situacije i katastrofe uzrokovane klimatskim promjenama i energetskom krizom, ni u pogledu količine sredstava ni u pogledu pravodobnosti", kaže **Judith Vorbach,** suizvjestiteljica za mišljenje. „Uspostava fonda za klimatsku prilagodbu bila bi važan alat za rješavanje tog problema." (tk)

EU treba staviti naglasak na socijalnu održivost

EGSO u svojem samoinicijativnom mišljenju traži od Komisije da opiše odredbe potrebne za proširenje taksonomije održivosti EU-a na socijalne ciljeve. Komisija je u skladu s Uredbom o taksonomiji ovlaštena za objavljivanje povezanog izvješća, ali to dosad nije učinila.

„EGSO smatra da bi taksonomija EU-a trebala biti usklađena sa sveobuhvatnim pristupom koji obuhvaća ekološku i socijalnu održivost. Socijalna taksonomija pomogla bi u usmjeravanju ulaganja prema socijalnim ciljevima", rekla je izvjestiteljica **Judith Vorbach**. „Ona bi trebala biti zlatni standard koji odražava višu razinu ambicije od one predviđene zakonodavstvom."

Taksonomija EU-a klasifikacijski je sustav kojim se uspostavlja popis okolišno održivih gospodarskih djelatnosti za povećanje održivih ulaganja u potporu europskom zelenom planu.

EGSO smatra da bi socijalna taksonomija pružanjem točnih informacija o njihovu socijalnom otisku pomogla u razotkrivanju lažnih tvrdnji poduzeća koja žele privući društveno odgovorne ulagače. Pametno oblikovana socijalna taksonomija može uvelike doprinijeti sprečavanju lažnog socijalnog oglašavanja (prema uzoru na manipulativni zeleni marketing).

Kęstutis Kupšys, član studijske skupine, naglašava da financijska industrija želi raspravljati o socijalnoj taksonomiji. „Na tržištu postoji potražnja za održivim financijskim proizvodima, među ostalim i u pogledu socijalne održivosti", rekao je. „Osim ako ne dobijemo jasnu klasifikaciju onoga što se smatra „socijalnim", propustit ćemo taj aspekt u području održivih ulaganja." (tk)

Temeljna prava i vladavina prava: vrijeme je da se s preporuka prije?e na djelo!

EGSO je 26. rujna održao konferenciju o najnovijem izvješću Europske komisije o vladavini prava kako bi se raspravilo o načinima na koje se može osigurati da preporuke iz tog izvješća dovedu do konkretnih poboljšanja u državama članicama.

Izvješće o vladavini prava Europske komisije prvi put obuhvaća preporuke za pojedinačne zemlje u području pravosuđa, korupcije, medija te sustava provjere i ravnoteže. Napredak u Uniji nije ujednačen i u nizu država članica i dalje postoje razlozi za ozbiljnu zabrinutost.

„EU bi se uvijek trebao služiti svim svojim alatima (uključujući proračunsku uvjetovanost) kako bi se suočio sa svakim novim napadom na demokraciju, vladavinu prava ili ljudska prava, čim i gdje god se on dogodi", rekla je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**, koja je otvorila konferenciju.

Europski povjerenik za pravosuđe **Didier Reynders** objasnio je: „Ova je godina ponovno pokazala da je jačanje kulture vladavine prava u EU-u od temeljne važnosti. Zajedno pomažemo Ukrajini u obrani njezina suvereniteta i integriteta i pritom možemo ostati vjerodostojni samo ako zaštitimo vladavinu prava unutar Europske unije."

Konferencija je ujedno bila prilika za predstavljanje drugog objedinjenog izvješća Skupine EGSO-a za temeljna prava i vladavinu prava (FRRL), u kojem je izložen pregled posjeta zemljama koje je skupina FRRL organizirala 2020. i 2021. u Danskoj, Njemačkoj, Irskoj, Češkoj, Španjolskoj, Cipru i Litvi. **Cristian Pîrvulescu**, predsjednik skupine FRRL, objasnio je: „Iako su demokratski sustavi u posjećenim zemljama općenito pokazali dobru razinu otpornosti, potreba za zaštitnim mjerama i učinkovitim sustavom provjere i ravnoteže, uključujući nadzornu ulogu civilnog društva, jasnija je nego ikad."

U svojim zaključnim napomenama **Edita Hrdá**, stalna predstavnica Češke Republike pri EU-u, naglasila je važnost civilnog društva: „Civilno društvo može oživiti ljudska prava. Promicanje vladavine prava trajna je zadaća koja zahtijeva našu suradnju, ali i stalno praćenje.” (gb)

Nagrade EU-a za ekološku proizvodnju 2022.: najbolje ekološko malo i srednje poduze?e, najbolja ekološka prodavaonica hrane i najbolji ekološki restoran nalaze se u Njema?koj, Belgiji i Švedskoj

Europski gospodarski i socijalni odbor proglasio je 23. rujna pobjednike svojeg prvog izdanja Nagrade EU-a za ekološku proizvodnju, koju organizira zajedno s Europskom komisijom i drugim partnerima kako bi nagradio izvrsnost u europskom ekološkom lancu vrijednosti.

Nagrađeni su:
- za najbolje ekološko malo i srednje poduzeće za preradu hrane: **Goodvenience.bio GmbH** – Magdala, Tiringija, Njemačka
- za najboljeg trgovca ekološkom hranom na malo: **La ferme à l’arbre de Liège** – Lantin, pokrajina Liège, Belgija
- za najbolji ekološki restoran: **Lilla Bjers HB** – Visby, otok Gotland, Švedska

Nagrađeni u svim kategorijama proglašeni su na svečanosti održanoj u prostorijama Europske komisije povodom obilježavanja Dana ekološke proizvodnje u EU-u, kojoj je domaćin bio europski povjerenik za poljoprivredu **Janusz Wojciechowski.**

„EGSO je već godinama među vodećim zagovornicima održivije i sveobuhvatnije prehrambene politike u EU-u”, istaknula je predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**. „Zato smo vrlo ponosni što smo suorganizatori ovih nagrada, čime doprinosimo podizanju svijesti o potencijalu ekološkog sektora da pomogne u povećanju održivosti prehrambenih sustava.”

„Današnji dobitnici pokazali su kako u svakodnevnom životu rade na ostvarenju održivijih i pravednijih prehrambenih sustava”, rekao je **Peter Schmidt**, predsjednik EGSO-ove Stručne skupine za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš (NAT).

Ideja za dodjelu nagrada nastala je kao dio obveze koju je Komisija preuzela svojim akcijskim planom za razvoj ekološke poljoprivrede s ciljem da se prepozna izvrsnost u lancu proizvodnje hrane, od seoskih gospodarstava do restorana. (ks)

Uvo?enje tehnologija za uklanjanje ugljika u industriji klju?no je za postizanje ciljeva zelenog plana

EGSO je na rujanskom plenarnom zasjedanju usvojio samoinicijativno mišljenje o tehnologijama dekarbonizacije industrije EU-a.

Usvajanjem Europskog zakona o klimi postavljen je ambiciozan cilj smanjenja emisija do 2030. i potvrđen cilj klimatske neutralnosti do 2050. Postizanje tih ciljeva zahtijevalo bi uvođenje tehnologija za uklanjanje ugljika. Što će proces smanjenja stakleničkih plinova biti sporiji i manje strog, to će veća biti ovisnost o tehnologijama za uklanjanje ugljika da bi se postigli ciljevi Pariškog sporazuma.

„Dekarbonizacija će iziskivati temeljito preoblikovanje industrijskih aktivnosti u sljedećih 30 godina”, smatra **Andrés Barceló Delgado**, izvjestitelj za to mišljenje. „Iako već postoje mnoge niskougljične tehnologije, njihov je napredak i dalje spor. Bit će nam potrebni ambiciozni planovi tehnološkog razvoja kako bi se te revolucionarne tehnologije unaprijedile i široko primjenjivale, i EU mora promicati inovacije putem fondova za klimu i inovacije”, dodao je.

Tehnologije za uklanjanje ugljika mogu, ovisno o tome kada će biti uvedene, služiti za dvije namjene: i) ubrzati postizanje nulte neto stope emisija kompenzacijom za one iz sektora u kojima je teško smanjiti emisije, čime se povećava vjerojatnost zadržavanja unutar temperaturnih pragova; ili ii) smanjiti globalno zagrijavanje ispod tih pragova nakon postizanja temperaturnog vrha iznad tih vrijednosti (prekoračenje).

„Razvoj tehnologija, zajedno s obrazovanjem i prekvalifikacijom radne snage, od ključnog je značaja za zelenu tranziciju u proizvodnoj industriji. Socijalni dijalog na europskoj razini, razini država članica i regionalnoj razini trebao bi potaknuti podizanje svijesti o zelenoj i pravednoj tranziciji u industriji, prihvaćanje tog procesa te pružanje podrške. Izgradnja kapaciteta i projekti za definiranje ključnih vještina bit će važni za osiguravanje djelotvorne industrijske tranzicije u kojoj nitko nije zapostavljen”, zaključila je suizvjestiteljica za to mišljenje, **Monika Sitárová**. (ks)

Energija: EGSO upozorava na stvaranje novih ovisnosti

U nedavno objavljenom mišljenju EGSO podržava plan REPowerEU Europske komisije da se EU odmakne od ruskog plina i nafte, ali ističe da su se mnogi problemi koji se sada hitno rješavaju mogli već davno izbjeći ili suzbiti smanjenjem ovisnosti o uvozu energije i dovršenjem energetskog tržišta, na što EGSO već godinama poziva.

U mišljenju, koje su sastavili **Stefan Back**, **Thomas Kattnig** i **Lutz Ribbe** i koje je usvojeno na rujanskom plenarnom zasjedanju, Odbor je naglasio da će, ne pronađu li se rješenja, kombinacija ekonomskih i socijalnih posljedica trenutne krize demokratski sustav EU-a izložiti pritisku. Da ne bi došlo do socijalnih nemira, treba smjesta poduzeti mjere kako bi se osigurala opskrba po cijeni „što pristupačnijoj“ za potrošače i industrijski sektor, na koje utječe sadašnja cjenovna kriza.

EGSO tvrdi da je plan REPowerEU korak u pravom smjeru, ali upozorava da te hitne mjere ne smiju dovesti do novih ovisnosti niti naštetiti naporima da se što prije postigne klimatska neutralnost.

Komisija bi prije sklapanja partnerstava s nedemokratskim ili politički nestabilnim zemljama trebala razraditi geopolitičku strategiju uvoza energije u kojoj se vodi računa o hitnim energetskim i klimatskim pitanjima.

Po mišljenju Odbora, hitna potreba za osiguravanjem opskrbe iziskuje fleksibilnost u pogledu privremenog korištenja fosilnih goriva i goriva s niskim emisijama. (mp)

U borbi protiv klimatskih promjena EU mora pove ?ati javna ulaganja u energetsku infrastrukturu

EU se u rješavanju problema klimatske krize mora usredotočiti na tri stvari: mobilizaciju sredstava, uključenost građana i građanki i privatnog sektora i snažno političko vodstvo. To je poruka iznesena u samoinicijativnom mišljenju EGSO-a usvojenom na rujanskom plenarnom zasjedanju.

Autori mišljenja **Thomas Kattnig** i **Lutz Ribbe** u njemu tvrde da EU mora, da bi zadovoljio povećanu potražnju za električnom energijom i ostvario klimatske ciljeve, više ulagati u pametne sustave energije iz obnovljivih izvora i infrastrukturu za skladištenje, kao i da svi moraju učiniti svoje.

Kako tvrdi europska udruga elektroprivrednih organizacija Eurelectric, EU mora udvostručiti ulaganja u elektroenergetsku mrežu na 55 milijardi EUR godišnje i povećati proračun za izgradnju kapaciteta za proizvodnju čiste energije na 75 milijardi EUR godišnje.

„Da bismo ostvarili ciljeve energetske tranzicije i klimatske ciljeve, potrebna su nam masovna javna ulaganja. To je od ključne važnosti želimo li osigurati sigurnost opskrbe, uhvatiti se u koštac s problemom energetskog siromaštva, održati cijene prihvatljivima i otvoriti radna mjesta“, rekao je izvjestitelj **Kattnig**.

U pogledu buduće organizacije energetskih sustava i infrastrukture, EGSO podržava namjeru Komisije da poboljša model tržišta električne energije, a snažno podržava i evaluacije tržišta kojima se analizira ponašanje svih potencijalnih aktera. „Da bi se mogao osmisliti model energetskog tržišta koji dobro funkcionira, Komisija mora evaluirati prednosti i nedostatke javnog i privatnog vlasništva i/ili privatnog financiranja energetske infrastrukture“, rekao je izvjestitelj **Ribbe**.

Za financiranje ulaganja u infrastrukturu, EGSO preporučuje smanjenje neočekivanog profita energetskih kompanija i primjenu „zlatnog pravila“ na sve projekte povezane s energetskom neovisnošću. (mp)

Cjenovno pristupa?na kvalitetna zdravstvena skrb za sve Europljane društveni je model za koji se zalažemo

U raspravi s potpredsjednikom Europske komisije Margaritisom Schinasom na rujanskom plenarnom zasjedanju EGSO je pozvao Komisiju da bude ambiciozna u provedbi nove europske strategije za skrb. EGSO je stavio naglasak na zdravstvene radnike i njihove vještine, obrazovanje i radne uvjete, a izgradnju povjerenja izdvojio kao preduvjet za uspjeh europskog prostora za zdravstvene podatke.

EGSO je na plenarnom zasjedanju 22. rujna održao raspravu o inicijativama u okviru zdravstvene politike EU-a s potpredsjednikom Europske komisije i povjerenikom za promicanje europskog načina života **Margaritisom Schinasom**.
Predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** rekla je: „EGSO podržava sve inicijative EU-a za stvaranje europske zdravstvene unije i povećanje otpornosti i pripravnosti za buduće prijetnje."

„Odlučni smo pokazati da zdravlje nije samo jedna od politika, već suština onoga što jesmo. Ono je dio modela otvorenog društva koje zagovaramo, odnosno dio našeg europskoga načina života", istaknuo je povjerenik **Schinas**.

EGSO je, kao prva institucija EU-a koja je pozvala na stvaranje europske zdravstvene unije, usvojio mišljenja o dvjema novijim inicijativama Komisije o zdravlju kojima se želi osigurati da svaki Europljanin i Europljanka ima pristup cjenovno pristupačnoj i visokokvalitetnoj zdravstvenoj skrbi.

U mišljenju „Europski prostor za zdravstvene podatke" EGSO je pozdravio prijedlog o uspostavi tog prostora kao izvrsnu priliku da se pojedincima omogući pristup vlastitim osobnim zdravstvenim podacima i njihova kontrola. EGSO je dao potporu opsežnoj javnoj komunikacijskoj kampanji čiji je cilj ljudima pomoći da razumiju prednosti procesa dijeljenja podataka i steknu povjerenje u sustav.

„Povjerenje će biti ključno. Građani se ne bi smjeli brinuti zbog toga što se njihovi podaci koriste, bilo za poboljšanje javnih usluga, bilo za moguću upotrebu podataka radi borbe protiv bolesti i razvoj inovativnih rješenja u okviru znanstvenih istraživanja", rekao je izvjestitelj za mišljenje **Gonçalo Lobo Xavier**.

EGSO je usvojio i mišljenje „Strategija za radnu snagu i skrb u zdravstvu", u kojem je pozvao na ambicioznu strategiju skrbi u čijem su središtu ljudi, kojom bi se poboljšala zdravstvena i dugotrajna skrb diljem EU-a i osigurali jednaki standardi kvalitete u svim državama članicama i u svim regijama pojedinih država. Predložio je pokretanje europskog jamstva za skrb kako bi se svima koji žive u EU-u osigurao pristup cjenovno pristupačnim uslugama skrbi.

„Sustav skrbi test je našeg europskog načina života i on mora biti socijalno pravedan i uključiv", rekla je izvjestiteljica za mišljenje **Zoe Tzotze-Lanara**.

Danko Relić, suizvjestitelj za mišljenje, naglasio je potrebu za obrazovanom, kompetentnom i motiviranom radnom snagu u zdravstvu. „Zdravstveni radnici moraju imati dobre radne uvjete. Moraju biti primjereno plaćeni i imati pristojno radno vrijeme, dobru ravnotežu između poslovnog i privatnog života te garancije za vlastito zdravlje i sigurnost na radu", naglasio je suizvjestitelj **Relić**. (ll)

Borba protiv energetskog siromaštva trebala bi u programu politika država EU-a biti glavni prioritet

Budući da će broj kućanstava u EU-u koja ne mogu grijati svoje domove vjerojatno rasti i da godišnja inflacija cijena energije iznosi više od 40 %, EGSO je u nedavnom mišljenju pozvao EU i države članice da provedu hitne mjere za sprječavanje i otklanjanje energetskog siromaštva.

EGSO potiče Europsku uniju i države članice da jednak pristup energiji i sigurnost opskrbe cjenovno pristupačnom energijom postave kao svoj apsolutni prioritet.

U mišljenju „Rješavanje problema energetskog siromaštva i otpornost EU-a”, usvojenom na plenarnom zasjedanju u rujnu, EGSO je prepoznao važnost koju Europska komisija pridaje energiji u svojim nedavnim inicijativama poput paketa „Spremni za 55 %” te u provedbi europskog zelenog plana i vala obnove. Međutim, upozorio je da, ako provedba ne bude brza i ako se države članice čvrsto ne obvežu i ne poduzmu konkretne mjere, te inicijative neće biti dovoljne za suzbijanje aktualne krize.

„Razumijevanje i rješavanje pitanja energetskog siromaštva na razini EU-a iziskuje zajednički pristup”, rekao je izvjestitelj za to mišljenje **Ioannis Vardakastanis**. „Takav bi pristup mogao rezultirati zajedničkom definicijom. Istodobno, trebali bismo svakoj državi članici prepustiti da sama pronađe prilagođena rješenja. One moraju osigurati da najranjivije stanovništvo ne ostane bez potpore.”
Nacionalne mjere za ublažavanje negativnih posljedica koje zbog porasta cijena trpe najranjiviji građani i građanke trebale bi uključivati izravnu financijsku podršku i socijalne politike ili poticaje i podršku za smanjenje potrošnje energije, ovisno o specifičnim nacionalnim i lokalnim okolnostima.

Da bi osigurao zauzimanje istinski sveobuhvatnog pristupa, EGSO je pozvao na osnivanje široke i ambiciozne političke koalicije za rješavanje pitanja energetskog siromaštva, čije bi se djelovanje razradilo namjenskom strategijom EU-a i čiji bi cilj bio energetsko siromaštvo do 2030. godine smanjiti na minimum, a dugoročno potpuno eliminirati.
U koaliciji bi uz institucije EU-a sudjelovale i organizacije civilnog društva, uključujući one koje predstavljaju stanovništvo izloženo najvećem riziku od energetskog siromaštva, a trebale bi biti uključene i lokalne i regionalne vlasti.

EGSO je naglasio i važnost ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora, energetsku učinkovitost i velike projekte obnove zgrada. Države članice trebale bi u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima prednost dati temeljitoj obnovi čime bi se uštedjelo više od 60 % energije. Da bi to bilo izvedivo, potrebna su velika privatna ulaganja. (ll)

Komisijine smjernice za zapošljavanje za države ? lanice primjeren su odgovor na najhitnije izazove

EGSO je nedavno povoljno ocijenio smjernice za politike zapošljavanja država članica, koje je objavila Europska komisija, opisavši ih primjerenima jer se njima rješavaju najhitnija pitanja na tržištu rada.

U mišljenju usvojenom na rujanskom plenarnom zasjedanju, EGSO je naglasio da sve nesigurnija geopolitička situacija – koja će vjerojatno negativno utjecati na gospodarstvo EU-a, izazvati visoku inflaciju i recesiju te smanjiti kupovnu moć – iziskuje odlučno djelovanje država članica, koje bi trebale raditi na postizanju istinski integriranog jedinstvenog tržišta i jačanju MSP-ova.

„Budući da je manjak radne snage ponovno u porastu, smatramo da treba provesti učinkovite mjere kako bi se socijalne partnere potaknulo da se pozabave zadovoljavanjem potreba za vještinama na nacionalnoj razini, prilagođavajući pritom mjere pojedinačnim sektorima i lokalnim okolnostima. Stjecanje relevantnih vještina i kompetencija sve je važnije i za radnu snagu i za poduzeća," poručila je na zasjedanju **Mariya Mincheva**, izvjestiteljica za predmetno mišljenje.

ESGO smatra da bi socijalni partneri trebali imati veću ulogu u osmišljavanju i provedbi reformi i politika u području zapošljavanja te socijalnih i gospodarskih reformi i politika, među ostalim izgradnjom svojih kapaciteta.

EGSO u tom mišljenju navodi da je jedan od važnih izazova smanjenje stope neaktivnosti, a ciljana potpora posebno je važna za dugotrajno nezaposlene osobe. U mišljenju se poseban naglasak stavlja i na siromaštvo unatoč zaposlenju i na potrebu za uvođenjem instrumenata politike kao što su pristojne plaće, uključujući primjerene minimalne plaće, i dobro osmišljeni privremeni financijski poticaji, popraćeni ciljanim i učinkovitim mjerama za stjecanje vještina i usavršavanje.

Također bi trebalo ojačati politike za pružanje podrške mladima, osobama s invaliditetom i drugim ranjivim skupinama na tržištu rada.
Europska komisija predložila je 2022. nekoliko amandmana na politike zapošljavanja država članica. U njima se odražavaju nedavne inicijative i dodaju novi elementi povezani s ruskom invazijom na Ukrajinu. EGSO pozdravlja to što se Komisija, u nastojanju da osigura održivi rast, usredotočila na okolnosti nakon COVID-a.

Izmijenjene smjernice usredotočene su na razna pitanja kao što su jačanje potrebe za radnom snagom, poboljšanje pristupa zapošljavanju, cjeloživotno stjecanje vještina i kompetencija, poboljšanje funkcioniranja tržišta rada i učinkovitosti socijalnog dijaloga te promicanje jednakih mogućnosti za sve. (ll)

NOVOSTI IZ SKUPINA

U Europi koja stari potrebni su uspješniji prijenosi poslovanja

Pripremila Mira-Maria Kontkanen, članica Skupine poslodavaca EGSO-a

U usporedbi sa *start-up* poduzećima, uspješno prenesena poduzeća ostvaruju bolje rezultate u smislu opstanka, prometa, dobiti, inovacija i zapošljavanja. Iako postoje opravdani razlozi za pružanje potpore europskim *start-up* poduzetnicima, na putu Europe prema oporavku i rastu treba u jednakoj mjeri promicati i prijenose poslovanja.

Promjene u vlasništvu prirodan su dio životnog ciklusa poduzećâ i, sa starenjem europskih poduzetnika, postaju sve važnije. U Europi se svake godine provede prijenos otprilike 450 000 poduzeća s dva milijuna zaposlenika. Međutim, procjenjuje se da svake godine postoji rizik od neuspješnog prijenosa oko 150 000 poduzeća, čime se ugrožava oko 600 000 radnih mjesta.
Povećanje broja uspješnih prijenosa poslovanja europskom gospodarstvu donosi neposredne koristi. Funkcionalni ekosustavi za prijenos poslovanja i mehanizmi potpore štite europska radna mjesta, ali i promiču gospodarsku i socijalnu koheziju u ruralnim područjima te osiguravaju dostupnost niza proizvoda i usluga, kao i prihode u tim područjima. Prijenosi poslovanja ujedno mogu olakšati i potaknuti zelenu i digitalnu tranziciju europskih mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća jer je prijenos vlasništva često prirodno vrijeme za obnovu poduzeća i usvajanje novih načina poslovanja.

Iako je za prijenos poslovanja u konačnici odgovoran poduzetnik, na razini država članica i na europskoj razini potrebno je učiniti više kako bi se povećao broj uspješnih prijenosa poslovanja, a to uključuje sljedeće:

- aktivnosti podizanja svijesti, kao što su uspostava tjedna posve?enog promicanju prijenosa poslovanja i nacionalnih foruma za dionike u prijenosu poslovanja;
- uspostavu „barometra” o prijenosima poslovanja na razini EU-a kako bi se poduprlo oblikovanje politika na temelju dokaza, i na europskoj i na nacionalnoj razini;
- uklju?ivanje znanja o kupovanju poduze?a i naslje?ivanju u poduzetni?ko obrazovanje te uspostavu poticaja za prijenos malih poduze?a mladim poduzetnicima;
- razvoj prekograni?nog prijenosa poslovanja kad su posrijedi mikropoduze?a i MSP-ovi, na primjer putem me?usobnog povezivanja tržišta prijenosa poslovanja u cijelom EU-u.

Europa bi trebala težiti tome da preuzimanje postojećeg poduzeća postane jednako atraktivna i priznata prilika kao i osnivanje *start-up* poduzeća. To je moguće samo ako EU i države članice stave promicanje prijenosa poslovanja u središte svojih politika za obnovu, rast i poduzetništvo.

Cijeli članak dostupan je u rujanskom izdanju biltena Skupine poslodavaca. Mišljenje EGSO-a „Prijenos poslovanja kao pokretač održivog oporavka i rasta u sektoru MSP-ova”, za koje je izvjestiteljica bila gđa Kontkanen, dostupno je ovdje.

Dostojanstven rad u cijelom svijetu: Borba protiv prisilnog rada i poboljšanje radnih uvjeta u europskim lancima opskrbe

EGSO-ova Skupina radnika

Čvrsto podupiremo napredak Komisije u pogledu dostojanstvenog rada, ali izražavamo zabrinutost da bi nedostaci u postojećim prijedlozima mogli dovesti do neoptimalne provedbe.

Prisilan rad može se činiti dalekim problemom za mnoge Europljane, no u stvarnosti je to pitanje mnogo bliže. Utvrđeno je da mnogi proizvodi koje koristimo svakodnevno, od odjeće do pametnih telefona, sadržavaju komponente proizvedene prisilnim radom.
Napori za smanjenje i sprečavanje modernog ropstva doveli su do kontinuiranog pada broja osoba primoranih na prisilan rad. Međutim, 2016. taj se trend preokrenuo.

Međunarodna organizacija rada (ILO) procjenjuje da su 2021. godine 28 milijuna ljudi bile žrtve prisilnog rada, što je 10 milijuna više nego 2016. Broj djece u dobi od 5 do 17 godina koja rade u istom se razdoblju povećao za više od 8 milijuna, na ukupno 160 milijuna.

Europska unija nastoji iskoristiti trgovinsku politiku za borbu protiv modernog ropstva u inozemstvu. Ti su napori dosad bili uspješni. Početkom ove godine Međunarodna organizacija rada proglasila je Uzbekistan državom u kojoj nema dječjeg rada niti prisilnog rada, što je rezultat zajedničkih napora EU-a, SAD-a, Njemačke, Švicarske i ILO-a.

U novije vrijeme, EU nastoji ojačati alate kojima se koristi za borbu protiv zlouporabe u području rada diljem svijeta. Komisija je u veljači objavila Komunikaciju o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu u kojoj je ponovno potvrđena predanost Europe promicanju dostojanstvenog rada u EU-u i diljem svijeta. U Komunikaciji su navedena i područja na koja se Komisija namjerava usredotočiti prilikom jačanja budućih i postojećih alata. Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje predviđa obvezu za velike poslodavce da unutar svog lanca opskrbe odgovore na negativne učinke na okoliš i ljudska prava. Nadalje, u okviru svojeg govora o stanju Unije predsjednica von der Leyen najavila je prijedlog da se robi proizvedenoj prisilnim radom zabrani ulazak na tržište EU-a.

I dalje snažno podupiremo napredak Komisije u području dostojanstvenog rada. Međutim, izražavamo zabrinutost da bi nedostaci u postojećim prijedlozima mogli dovesti do neoptimalne provedbe. Mnoga mala i srednja poduzeća neće doseći prag u pogledu broja zaposlenika ili neto prometa koji bi ih uključio u područje primjene zakonodavstva. Upotreba nejasne terminologije u Direktivi ugrožava njezinu snagu i zahtijeva dodatna pojašnjenja. Ako strukture za socijalni dijalog ne budu kodificirane, postoji rizik da radnici neće moći doprinositi nadzoru. Napori Europe usmjereni na poboljšanje radnih standarda diljem svijeta su plemeniti, ali tek treba vidjeti hoće li se njezini prijedlozi na odgovarajući način provoditi u djelo. (lc)

Potrebni su nam sustavi skrbi i zdravstvene skrbi usmjereni na ljude, njihova prava i njihove potrebe

Pripremio Danko Relić, član Skupine organizacija civilnog društva u EGSO-u i izvjestitelj za mišljenje SOC/720

Za razvoj snažnog i otpornog zdravstvenog sustava i sustava skrbi u Europskoj uniji potrebno nam je obrazovano, osposobljeno i motivirano zdravstveno osoblje. Potrebni su nam sustavi skrbi i zdravstvene skrbi usmjereni na ljude, njihova prava i njihove potrebe.

To znači i da bi građani trebali sudjelovati u svim relevantnim raspravama, savjetovanjima i odlukama. Ako se ispune ti uvjeti, moći ćemo postići univerzalno zdravstveno osiguranje usmjereno na čovjeka i „pravo na zdravlje", kako je preporučeno na Konferenciji o budućnosti Europe. Jedino na taj način moći ćemo zajamčiti da svi Europljani imaju jednak i održiv pristup zdravstvenoj skrbi koja je cjenovno pristupačna, preventivna, kurativna i visokokvalitetna.

EGSO je u svojem nedavno usvojenom samoinicijativnom mišljenju „Strategija za radnu snagu i skrb u zdravstvu za budućnost Europe" (SOC/720) pozvao na uspostavu europske službe za praćenje zdravstvenih radnika, kojom bi se državama članicama pomagalo u uspostavi i održavanju struktura planiranja i koordinaciji prekograničnih aspekata planiranja. To bi bilo povezano s pravom zdravstvenih radnika na slobodno kretanje. Odbor također predlaže da se ažurira Akcijski plan za radnu snagu u zdravstvu i skrbi u Europskoj uniji, što bi uključivalo integrirano planiranje i predviđanje radne snage u zdravstvu te ažuriranje vještina radne snage u području zdravstva i dugotrajne skrbi, posebno s obzirom na mogućnosti koje nudi digitalizacija.

Saznajte više o mišljenju SOC/720 na: https://europa.eu/!9YgygW

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Geopoliti?ka previranja na vratima Europe: perspektiva civilnog društva

Tema godišnjeg seminara EGSO-a za komunikatore iz redova civilnog društva, koji će se održati 24. i 25. studenog u Zagrebu, bit će posljedice rata u Ukrajini za EU, a naglasak će biti na trima osjetljivim pitanjima.

Seminar „Geopolitička previranja na vratima Europe: perspektiva civilnog društva“ bit će usmjeren na tri glavna aspekta rata:

Proširenje EU-a: Ho?e li rat promijeniti tijek proširenja EU-a? U kojoj je mjeri Ukrajina, sada zemlja kandidatkinja, spremna pristupiti EU-u? Je li taj poseban tretman pravedan prema zemljama kandidatkinjama koje godinama ?ekaju u predvorju Europe? I kako se u sve to uklapaju izgledi za europsku geopoliti?ku zajednicu?

- **Energija**: Dok EU okre?e le?a jeftinijem ruskom plinu i nafti, a europska industrija i radnici dolaze pod pritisak, što države ?lanice EU-a mogu u?initi kako bi ljudima pomogle da prebrode te teško?e? Ho?e li biti u iskušenju da se vrate na ugljen koji znatno zaga?uje okoliš ili ?e ova situacija ubrzati zelenu tranziciju? Može li EU svoje zemlje izvesti iz ove krize jednako uspješno kao što je to u?inio u slu?aju COVID-a 19?
- **Komunikacija**: Jedno od klju?nih oružja u ovom ratu jest iskorištavanje svih novih mogu?nosti koje pruža tehnologija. Kako se suprotstavljene strane koriste tehnologijom? Tko pobje?uje na tom polju i kako se EU nosi s novim valom dezinformacija?

Među glavnim govornicima bit će novinari **Tim Weber**, stručnjak za dezinformacije na internetu i pokretač platforme BBC Online, **Regis Genté**, suautor knjige „Volodymyr Zelensky – Dans la tête d’un héros“ („Volodimir Zelenski: u glavi heroja“), i **Dušan Gajić**, autor dokumentarnog filma „Trideset godina mature“ o krizi identiteta izazvanoj ratom u Srbiji.

Ovo je 16. po redu iz ciklusa seminara „Povezivanje EU-a”, koji se održavaju svake godine, i cilj mu je ponuditi platformu na kojoj se mogu umrežavati stručnjaci za medije i komunikaciju iz organizacija civilnog društva i raspravljati o aktualnim pitanjima od zajedničkog interesa koja se tiču Europe. Na seminaru će članovi i članice EGSO-a i drugi predstavnici i predstavnice EU-a, partnerske organizacije iz država članica, novinari i novinarke te istraživači i istraživačice raspravljati o gorućim temama.

Potpuni program bit će uskoro dostupan na internetskim stranicama EGSO-a. Na događanju se može sudjelovati samo uz poziv, a nekoliko mjesta rezervirano je za zainteresirane dionike. Za pozivnicu se obratite na adresu pressofficers@eesc.europa.eu. (dm)

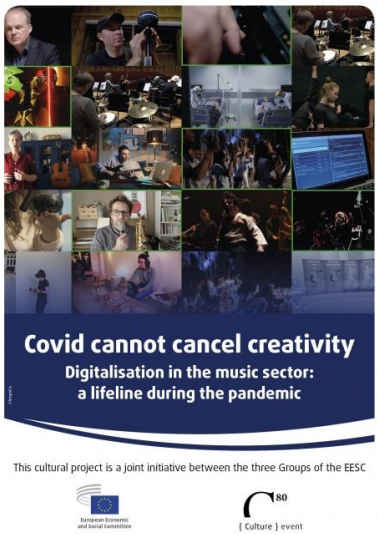

Kreativnost u vrijeme pandemije COVID-a 19: glazbena industrija

Na internetskim stranicama EGSO-a možete naći niz videointervjua s osobama iz svijeta glazbe o tome kako je pandemija COVID-a 19 promijenila način na koji rade.

Kulturni i kreativni sektor među industrijskim su granama koje su najteže pogođene pandemijom COVID-a 19. Međutim, uz pomoć digitalnih alata, kreativnosti i inovacija umjetnici i umjetnice uspjeli su ostati u kontaktu sa svojom publikom. Pojavili su se novi oblici sadržaja, a neke od njih umjetnici i umjetnice snimali su u svojim domovima i tako stvorili osobniji odnos sa svojom publikom. Usto, glazba je zbog digitalizacije postala pristupačnija marginaliziranim i osjetljivim skupinama.

Nizom intervjua pod nazivom „COVID ne može ukinuti kreativnost“ istražuje se kako se taj sektor prilagodio restriktivnim javnozdravstvenim mjerama nametnutima zbog pandemije COVID-a 19, u čemu mu je pomogla pametna primjena digitalizacije i inovacija, ali i kako je pandemija ubrzala digitalizaciju u glazbenom sektoru i kako inovacije mogu biti korisne i nakon pandemije. Pozornost će se posebice usmjeriti na koristi digitalizacije za glazbeni sektor.

Taj projekt, koji su zajednički pokrenule tri skupine EGSO-a (Skupina poslodavaca, Skupina radnika i Skupina „Raznolikost Europe“), pokazat će koliko je kultura bitna, među ostalim i u doba krize, i kako je podrška tom sektoru i njegovu opstanku od presudne važnosti za naše društvo i igrat će ključnu ulogu u poticanju oporavka.

Projekt „COVID ne može ukinuti kreativnost“ bit će službeno pokrenut 26. listopada. Videozapise možete pogledati OVDJE. (ck)

EGSO izložbom obilježava 20. obljetnicu zajedni? ke europske valute

Izložba „Put eura” sastoji se od niza slika koje prikazuju povijest eura, a objedinjuje materijale iz Povijesnog arhiva Europske unije, informacije Europske komisije i izloške iz Hrvatske narodne banke.

Dok se vode rasprave o mogućem uvođenju digitalnog eura, svečanosti kojima se obilježava 20. obljetnica eura preklapaju se s povećanjem broja država članica EU-a koje kao valutu koriste euro jer će se europodručju 1. siječnja 2023. pridružiti i Hrvatska.

Posjetitelji izložbe mogu pratiti put koji je euro prošao od prvobitnog koncepta do stvarnog uvođenja kovanica i novčanica. Istodobno ih se

potiče da o tome razmisle i u potpunosti shvate enormnu važnost jedinstvene valute. Euro je ujedno i simbol mira i najkonkretniji primjer europske integracije.

Izložba se odvija u prostorijama EGSO-a **od 5. do 31. listopada 2022.** (ck)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. ? EGSO info dostupan je na 23 jezika.
EGSO info ne predstavlja službeno izvješ?e o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.

Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

11/2022